

AR PPP PROJEKTU REALIZĀCIJAS IZPĒTI SAISTĪTĀS VALSTS PĀRVALDES UN AIZSARDZĪBAS APAKŠNOZARES

Valsts pārvaldes un aizsardzības nozares ietvaros pētījumā tiek izdalītas šādas apakšnozares, kas tiek pētītas PPP izmantošanas kontekstā:

- **Valsts pārvalde** – ietver valsts pārvaldes iestāžu (tiešo un pastarpināto) iespēju analīzi iesaistīties PPP projektu realizācijā;
- **Iekšlietas** – ietver LR Iekšlietu ministrijas (IeM) kompetencē esošo jomu analīzi un iespējas iesaistīties PPP projektu realizācijā;
- **Tieslietas** – ietver LR Tieslietu ministrijas (TM) kompetencē esošo jomu analīzi un iespējas iesaistīties PPP projektu realizācijā;
- **Aizsardzība** – ietver LR Aizsardzības ministrijas (AM) kompetencē esošo jomu analīzi un iespējas iesaistīties PPP projektu realizācijā.

VALSTS PĀRVALDE

LR Satversmes 58.pants paredz, ka MK ir padotas valsts pārvaldes iestādes. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu, valsts pārvalde ir organizēta vienotā hierarhiskā sistēmā. Neviena iestāde vai pārvaldes amatpersona nevar atrasties ārpus šīs sistēmas.

Valsts pārvaldes iestādes tiek iedalītas tiešās pārvaldes iestādēs un pastarpinātās pārvaldes iestādēs:

- *Tiešās pārvaldes iestādes* ir visas iestādes, kas juridiski pieder pie Latvijas Republikas. Tās ir ministrijas un citas Ministru kabinetam, Ministru prezidentam vai ministram tieši pakļautas pārvaldes iestādes, kā arī to padotībā esošas iestādes. Ministrijas ir tiešās pārvaldes augstākās iestādes, kuru kompetencē ir valsts politikas izstrāde un kas ir tieši padotas Ministru kabineta loceklim. 2007.gadā Latvijā tādās ir Valsts kanceleja, 15 ministrijas un trīs īpašu uzdevumu ministru sekretariāti (kopumā 19 augstākās valsts pārvaldes iestādes). Augstākās iestādes statusam atbilst arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs, kurš atrodas Ministru prezidenta pārraudzībā un ir atbildīgs par valsts politikas izstrādi un īstenošanu korupcijas novēršanas un apkarošanas jomā. Ministru kabineta locekļu pakļautībā atrodas 99 un pārraudzībā – 133 tiešās pārvaldes iestādes.
- *Pastarpinātās pārvaldes iestādes* ir pašvaldību un citu atvasināto publisko tiesību juridisko personu izveidotās iestādes. Attiecībā uz pastarpināto pārvaldi prioritāra ir šo institūciju autonomija, tāpēc padotība Ministru kabinetam attiecībā uz tām nozīmē pārraudzību (tiesiskuma kontroli), proti, valdībai jāgarantē, ka pastarpinātā pārvalde tās autonomā kompetencē nodotos uzdevumus veic tiesiski. Latvijā ir 527 vietējās pašvaldības un 26 rajona pašvaldības¹. Pašvaldību autonomajā kompetencē ir iedzīvotājiem būtisku jautājumu risināšana: komunālo pakalpojumu organizēšana, pirmsskolas un vispārējā izglītība, sociālā palīdzība, kultūra, zemes izmantošanas un apbūves kārtība, teritorijas labiekārtošana, sabiedriskais transports, atbalsts dzīvokļu jautājuma risināšanai, komercdarbības sekmēšana. Pašvaldības brīvprātīgi risina arī citus iedzīvotājiem būtiskus jautājumus, kā arī veic valsts deleģētās funkcijas.

IEKŠLIETAS

¹ uz 2007.gada 1.janvāri

Saskaņā ar MK 2003.gada 29.aprīļa noteikumiem Nr.240 „Iekšlietu ministrijas nolikums”, IeM kopīgi ar citām valsts pārvaldes iestādēm izstrādā un īsteno valsts politiku noziedzības apkarošanas, sabiedriskās kārtības un drošības aizsardzības, personas tiesību un likumīgo interešu aizsardzības, valsts robežas drošības, ugunsdrošības, ugunsdzēsības, glābšanas, civilās aizsardzības, iedzīvotāju uzskaites un dokumentēšanas, migrācijas jomās, kā arī savas kompetences ietvaros organizē un koordinē šīs politikas īstenošanu un tai atbilstošu principu iekļaušanu citu nozaru politikas dokumentos.

Lai realizētu stratēģiskos pamatuzdevumus, ir izveidotas un IeM padotībā darbojas sekojošas iestādes: Valsts policija, Drošības policija, Valsts robežsardze, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Latvijas Policijas akadēmija, IeM Informācijas centrs, IeM Sakaru centrs, Valsts robežsardzes koledža, Ugunsdzēsības un civilās aizsardzības koledža, IeM veselības un sociālo lietu valsts aģentūra, valsts aģentūra „Iekšlietu ministrijas sporta centrs”, valsts aģentūra „Materiālās rezerves” un Iekšlietu īpašumu valsts aģentūra. IeM ir valsts kapitāla daļu turētāja valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību „Iekšlietu ministrijas poliklīnika”.

TIESLIETAS

Atbilstoši Tieslietu ministrijas nolikumam², tā ir vadošā valsts pārvaldes iestāde tieslietu (tiesību politikas un tiesu administrēšanas) nozarē, kā arī šādās jomās: pilsonība, personas datu aizsardzība, informācijas atklātība un elektronisko dokumentu uzraudzība, publiskie reģistri, reliģiskās lietas, nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas uzturēšana, komercsabiedrību maksātspēja, tiesu ekspertīze, rūpnieciskā īpašuma aizsardzība.

TM ministrijas padotībā ir: Naturalizācijas pārvalde, Uzņēmumu reģistrs, Ieslodzījuma vietu pārvalde, Datu valsts inspekcija, Reliģisko lietu pārvalde, valsts aģentūra "Maksātspējas administrācija", Valsts valodas centrs, Valsts tiesu ekspertīžu birojs, Patentu valde, Valsts zemes dienests, Valsts probācijas dienests, Tiesu administrācija, Juridiskās palīdzības administrācija un Satversmes aizsardzības birojs. TM ir valsts kapitāla daļu turētāja valsts akciju sabiedrībā "Tiesu namu aģentūra", VSIA "Latvijas Vēstnesis" un VSIA „Latvijas Valsts Mērnies”.

AIZSARDZĪBA

Aizsardzības ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde valsts aizsardzība nozarē, kas izstrādā valsts aizsardzības politiku, organizē un koordinē valsts aizsardzības politikas īstenošanu un veic citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas.

Aizsardzības ministrijas pakļautībā ir: Militārās izlūkošanas un drošības dienests, Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra, valsts aģentūra „Latvijas Kara muzejs”, valsts aģentūra „Tēvijas sargs”, Jaunsardzes centrs un Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra.

² MK 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr.243 „Tieslietu ministrijas nolikums”